Ч. 55 Пятниця 10 (22) марця 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Ще про нужду серед нашого селяньства.

(Пише Ілько Шешор, начальник громади Хмелївка, пов. богородчаньского.)

Майже всі часописи пишуть про нужду і упадок нашого селяньства, та і я вже кілька разів писав і подавав причини того упадку; инші дописувателї подають способи, як би наш нарід підносити і остерігати. Менї нераз насуває ся питане: чому наш нарід дає ся так легко загнати в біду й нужду? А на то знаходжу таку відповідь: тому, бо наш селянин Русин має свої слабости, котрі не один лихвар або який коршмар уміє використати.

Перша слабість нашого селянина Русина (розуміє ся, не кождого, але так многих, що ту слабість можна уважати загальною) єсть горівка. Наш селянин, як побачить горівку, то єму аж очи заискрять ся; пив би аж страх, без впину, без міри. Тому то коли який коршмар хоче перехитрити селянина, то зачинає від того: „Ґаздо, може би-сте ся напили горівки?“ — Ґазда сплюне, щось єго замлоїть коло серця, звісить голову і зачинає думати.... Коршмар не чекаючи на відповідь, вже біжить чим скорше з фляшкою, честує одною і другою, ба й третою порциєю — і пішов овес або що там другого, що ґазда віз на торг, майже за дурно до лихварскої комори. Горівкою виплачує ся за роботу на ланї і в лїсї; селянин горює і працює через цїлий тиждень на ланї або в лїсї, а відтак як прийде по тижднevи до обрахунку, то селянин піде з нїчим; все що заробив за тиждень, порахує собі коршмар за горівку, бо тепер всюди таке позаводилось, що за роботу на двірских ланах або в двірских лїсах виплачують по коршмах. *(Замітка Редакциї:* Єсть то, що так скажемо зовсім природний обяв серед наших обставин, котрий має свою причину раз в темноті і піяньстві нашого селяньства а відтак і в загальнім зубожіню. Многі властителї більших посїлостий не можуть вже нинї в тяжких часах держати собі окремих т. зв. токових писарів, а економи або управителї не можуть всему дати ради. Властитель більшої посїлости потребує якогось інтелїґентнїйшого чоловіка, котрий би вів єму рахунки і займав ся виплатою; ту роботу віддає він для того дуже часто свому арендареви, з котрим вяжуть єго ще й инші інтереси. Як би наш селянин був просьвічений і тверезий, то в тім не було би нїчого злого, бо чи єму виплатить гроші за роботу сам властитель, чи єго економ, писар, гуменний або й арендар, то чей все одно, коби він лиш дістав свої гроші — тогди би єго нїхто не визискував анї не обманював. Впрочім то анї не визиск анї не обманьство, коли хтось пє на відробок, лиш просте піяньство, на котре не поможуть нїякі закони, доки наші селяни самі не просьвітять ся і не отверезять ся).

Друга слабість нашого селянина єсть, що він нїколи гроший не має, а як коли що заробить або продасть, то зараз промарнує. Прийде-ж ся єму заплатити податок, то зараз до лихваря. А лихвар, як раз схопить селянина в свої руки, то вже єго не випустить, аж обідре до шкіри. Та чи-ж не знаєте, люди добрі, що коли селянин позичить від лихваря 5 зр., то за почікане дасть єму копицю сїна або корець барабол, або дїлетку збіжа, щоби він лишив єго в спокою?! А тимчасом провізия росте і довг стоїть записаний у лихваря, мов гріх у діявола. Прийде знов платити податок або яку иншу дачку, то наш селянин знов не має гроший, знов іде до лихваря зичити 5 зр. Лихвар дорожить ся, не хоче дати, викрикує, що селянин ще тамтого довгу не звернув. Селянин просить ся, пхає курку або гуску, або ягнятко, щоби єго серце змягчити. Лихвар подобрів тай каже: „Ну Іване, за тамтих 5 зр., напиши менї вексель на 10 зр., а за сих 5 зр. напиши другий вексель на 10 зр., то буде 20 зр., а за провізию то я собі заберу той овес, що стоїть зараз за городом“. Селянин і на тото пристав; гроший на термін не віддав, лихвар овес забрав а вексель виріс на 40 зр. і так дальше, аж доки за марних позичених 10 зр. лихвар і хату і ґрунт і ґаздівство не забере, а господаря з жінкою та дїтьми не вижене попід чужі плоти. У нас на Підгірю здалось би конче перевести обрахунок довгів, хоч би лиш для самої статистики, а тогди би певно показало ся, що з часом маєток селяньский мусить перейти в руки лихварскі, бо задля довгів наш селянин в чужій неволи.

Трета слабість рускoго селянина єсть маловажене працї. Коли Бог зародить ниви, а ґазда звіз до гумна кілька копечок жита, трохи пшеницї, а в яму закопав кілька кірців барабол: тогди й не говори єму о працї. Тогди у него празники, ярмарки, хрестини, волочене ся до міста, чи треба, чи не треба і т. п. Подиви ся раненько на гостинець, котрий веде до міста, а побачиш, як єго густо вкрив руский нарід з поблизьких сїл. Той їде на торг возом; сам поганяє конї, а жінка сидить на возї, а перед нею в кошели цибуля, чісник і т. п. Другий гонить безрогу на продаж, жінки несуть кошелї з курками або огородовиною, а єсть і такий, що як не має вже що ин-

---

7)

Душі на відлетї.

З памятника молодого лїкаря.

Новеля Марияна Ґавалєвича.

(Дальше).

Що ту говорити, що тїло є тривке, що материя не зуживає ся, не дає ся знївечити, она вічна, бо лише зміняє ся та перетворює ся і все відроджує ся в тих перемінах!... Правда, я то знаю чей же з хемії і з фізики і з досьвідів в лябораториях, і був бим страшний обскурант, коли-б я тому перечив, а таки нїколи менї тїло, материя, так не заімпонували собою, як дух.

Она має силу, она могуча; она невільниця власних сил, послушна деспотичним їх правам; а він пан, бо має власну волю і свою власну думку.

Хоче, то робить чудеса з материєю, сїдає їй на шию і спонукує, щоби була єму послушна; она єго путає, неволить, борикає ся з ним, щоби єго доконче взяти під себе, а він і в єї ярмі уміє ще панувати над собою і тріюмфує.

Дух, дух, то майстер, то володар, то чудотворець!...

Находжу ся під вражінем сеї духової сили в чоловіцї, котрого моя наука, мій кодекс материяльний і фізичний і медичний і експериментальний засудили на смерть, на безвластність, на повну знемощілість, на долю звітрілої опоки, що розсипує ся що хвилї, а котрий мене незвичайно здивував.

Коли би менї хто оповідав, що бачив чоловіка вмираючого, котрий вибирав ся на баль, вдягнув фрак на себе, білу краватку, лякерки і рукавички, то я би єму в очи засьміяв ся або подумав собі, що теревенї плете і хоче собі закпити з мене.

А таки я бачив нинї Ґерду у фраку.

Він, бідачиско, що єму трудно було сягнути самому по склянку з молоком, убрав ся у фрак і таку ґалю, як би йшов на авдиєнцию до якого монарха, представити ся в дворі.

Треба собі те все по черзї записати для памяти, як то було.

Вчера вечером пішов я до него на короткий час, бо менї так здало ся, що з ним гірше; рано був якийсь неспокійний і чогось маркотний.

Майже що кілька хвиль засипляв, а потім нагло розривав повіки і обглядав ся довкола та питав ся:

— Котра година?... котра година?...

Зовсїм так, як би спішив ся на зелїзницю і бояв ся спізнити ся до поїзду.

В полудне було єму нїби знов лучше; розмавляв зі мною притомно і питав ся о доньку Левоньского.

— То вже з неї рішучо не буде нїчого? — спитав мене — нема вже для неї нїякої надії?

— Жаль сказати, нема, зовсїм нема — відповів я — останками легких тілько дише.

— Сухоти.... так, так, то змора, що душить.... аж задушить.

Виняв єї фотоґрафію з під подушки і приложив собі майже до очий; від двох днів все так робив, як би не міг на ту Міню надивити ся.

— Знаєте — сказав до мене — то була би моя донька, як би.... Левоньского не волїли....

Зітхнув дуже сумно і махнув головою з резиґнациєю, як би говорив:

— Щож робити?... стало ся.

На столику стояли ще квітки, котрі єму Міня прислала; навіть не дуже зівяли.

Казав їх собі поставити близше ліжка, понюхав і приглядав ся їм якийсь час з очевидною любовю.

— Добра душа, добра душа! — шепотїв.

Я сказав єму, що допитувала ся о него дуже докладно.

— Щож казала?

— Довідувала ся, чи вам, пане добродію, лекше.

— Обходить то єї?

— Навіть дуже; нарікала, що не вільно їй вийти з комнати, бо була би прийшла з батьком відвидїти вас.

— Уцтива дївчина!...

— Найбільше жалувала вас за то, що так

шого, то бодай патик дерева, мішок полови, або голий сколіт несе на плечах до міста. Сунуть ся скрипячі вози, цокотять баби, гуторять жартуючи паробки, дівки, ба й діти: все тягне ся довгим ланцом дорогою до міста. Опустїли села, людність вибрала ся до міста. А чи їм дійстно треба конче того міста? Чи они потребують може конче чого купити? Або думаете, що они спродавши часть добутку свого принесуть гроші до дому та сховають або дадуть до щадниці, щоби мати готовий гріш на час потреби, на податок, на купно одежи, чобіт або чого иншого? Де там! Они ідуть до міста, щоби побарашкувати з кумом, або з сусїдом з другого села, а вкінци, щоби затроїти ся одурюючою парухою. То есть головний повід і послїдна ціль їх мандрівки, то есть той чортик невидимий, котрий їх гонить з хати і жене простїсенько лихвареви в кишеню. По обох боках дороги з міста до села суть коршми, перед котрими здвиг народа принадженого і гомін мов на ярмарку: стоять там і вози і конї і воли і люди, а на возах і взуті і босі, в статній одежи і в бідній дранції — старі й молоді, жінки й мужчини, хлопці й дївчата, дорослі і малі; всї гуторять і пють. Всї веселі й не гадають о тім, що пропивають свою працю, свою кервавицю, може послїдний кусень хлїба, котрого не стане на переднївку; не гадають, що марнуючи гріш, хлїб, працю і дорогу днину позбувають ся поволи свого майна, затягають довг, запропащують себе, свій ґрунт, свою хату, свою вільність і лїзуть у лихварску пропасть. Отсе ті три головні слабости наших селян, що заганяють їх в біду й нужду.

(До сих дуже розумних гадок Вп. п. начальника громади в Хмелївцї позволимо собі коротенько докинути ще одну гадку: Наші селяни не лиш маловажать працю, але й не знають цїни своїй роботї і часови. Не знаючи цїни своїй роботї дають ся визискувати і обманювати другим, а не знаючи цїни часови (у всїх инших народів час то значить гроші) марнують его і самі себе обманюють та зводять на нужду. *(Ред.)*.

Справи краєві

Краєві низші школи рільничі.

Розвій краєвих низших шкіл рільничих в Городенцї, Ягольници і Коберници, а також краєвої школи управи і виправи льну в Городку, поступає в кождим роком наперед. Розвивають ся они поволи, але стало, в міру набуваних досьвідів і фондів. Сконстатував се Видїл краєвий не лиш через свого члена, до котрого департаменту ті школи належать, і фахового урядника проф. Струсевича, котрий з рамени Видїлу краєвого виконує над тими школами інспекцию, але також і інспектор культури, правительственний радник п. Струшкевич, як о тім пересьвідчив ся Видїл краєвий з реляциї предложеної Мінїстерству рільництва, а закомунїкованої Видїлови краєвому тим Мінїстерством за посередництвом Намістництва. Однак дає ся ще дуже відчувати брак відповідно, се значить, під научним і практичним взглядом до рільничих наук фахових підготованих учителїв, як і неменше брак достаточно укваліфікованих інструкторів, котрий буде можна в части усунути аж в слїдуючім роцї, коли то покінчать свої науки кандидати вислані за границю коштом краєвого фонду.

Пята краєва низша школа рільнича в стрийскім повітї, з таким самим напрямом як обі школи в Ягольници і Коберници, буде заснована в р. 1895 в Бережници під Стрілковом, на ґрунтах, відступлених бар. Юл. Бруницким безплатно і безінтересовно для школи. Ґрунт сей, віддалений о 6 кільометрів від Стрия, есть користно положений і пе вимагає (як ґрунт жертвуваний пок. бар. Ромашканом на школу в Угерску) дорогих меліорацій. Видїл краєвий приняв з вдячностию дар бар. Бруницкого і видав відповідні зарядженя, щоби з весною с. р. можна було приступити до ставленя шкільних будинків. — В цїли заснованя низшої школи рільничої в повітї коросняньскім, заключив Видїл краєвий, по мисли припорученя Сойму, умову з громадою міста Коросно, о виарендоване для проектованої школи 39 морґів землї разом з господарскими будинками, що належать до фільварку Суходоли. Справа та ще не полагоджена.—Рівнож справа заснованя селяньскої школи рільничої в Войславі, пов. мілецкого, по мисли внесеня пос. Лянґого, есть предметом розслїдів сталої секциї краєвої комісиї рільничої.

Перегляд політичний.

На вчерашнім засїданю Палати послів по переведеню доповняючих виборів до всїляких комісий вела ся дальша дебата над реформою податковою. Пос. Єнджейович поставив внесене, щоби посесори заведень промислових не були зачислювані до кляси оподаткованих, бо инакше заведеня промислові були би два рази оподатковані. Внесене се принято і передискутовано проект аж до §. 22.

Після N. fr. Presse правительство в справі другого року службы однорічних охотників стоїть на тім становищи, що знесене того другого року есть неможливе, але п. мінїстер краєвої оборони може дати однорічний урльоп в дорозї адмінїстрацийній тим охотникам, котрі відповіли всїм своїм услівям і котрих поведене есть бездоганне.

З Білграду доносять, що королева Наталїя має приїхати там вже в цьвітню. Проект одруженя короля Александра з геєкою княгинею Сибілею мабуть здійстнить ся.

Після приватних депеш, наспівших до Мадриду, ворохобники на острові Куба установили свое провізоричне правительство. Вісти о здушеню ворохобнї на острові показались безосновні.

Зачувати, що Хінцї хотять під слїдуючими услівями заключити мир з Японцями: Повна независимість Кореї, відступлене Японцям острова Формози, виплата контрибуциї воєнної і заключене угоди торговельної межи Хіною і Японом.

Новинки.

Львів дня 21 марця 1895.

— **Томболя** в користь фонду на памятник Т. Шевченка. Як ми вже доносили, устроює „Клюб Русинок“ з надісланих на памятник Т. Шевченка а до сего часу не розпроданих робіт нашого патріотичного жіноцтва томболю по концертї дня 25 марта в салях „Клюбу почтового“ (давнїйше Frohsinn) в готели Жоржа. Карточки, уповажняючі до гри в томболю будуть продавати ся в сали „Клюбу почтового“ по 25 кр. за штуку по концертї. Кожда карточка містить в собі три ряди по 5 чисел. На кватерно треба виграти чотири числа з одного рядка, на квінтерно пять чисел з одного рядка, а томболю виграють ті, котрим пощастить ся вильосувати всї 15 чисел з одної карточки. До виграня призначено 17

самі по цїлих днях і по цїлих ночах мусите лежати і не маєте при собі нїкого.

— Звісив голову і повтаряв як би до себе:

— Ой, сам.... сам.... сам.... Цїле житє сам!...

Потім здавало ся менї, що сльозу проглигнув, кріпше стиснув повіки і по хвили звернув ся до мене:

— Будеш там нинї?

— Певно буду.

— То поздоров еї від мене і скажи, що я не такий зовсїм самотний, бо.... маю.... думки добрих людий при собі.... і спомини давні, давні.... з далеких лїт.... поздоров еї!.... памятай.

Я обіцяв зробити се і заявив ему, що й она просила, поздоровити его.

Тих двоє засуджених знад самого берега своїх могил звертало ся до себе з усьміхом і посилало взаїмні поздоровленя, хоч нїколи в житю й на очи не бачили ся....

— А щож там з твоїм музикантом? — відізвав ся, коли я его слїдив і прислухував ся серцю.

Пригадав собі малого Шляркевича в такій хвили і більше его може занимало се, ніж стан его власного серця.

Я мусїв ему все оповісти про Юзя і его бідну матїр. Слухав з увагою і сердечним, мягким голосом, якого я в него при тій понурій і здичілій фізіоґномії не сподївав ся, докинув від часу до часу:

— Бідні!... бідні!...

Чкавка почала его мучити.

Знаю я ту чкавку у тяжко хорих і знаю, чого по нїй сподївати ся. То так як би смерть пукала з осторогою, що вже „час пакувати ся“, як каже Ґерда.

Він то мусїв сам зміркувати по моїм виглядї, бо коли я відходив, взяв мене за руку, вдивив ся менї в очи і дуже поважно, але спокійно спитав:

— Finis, що?... finis?... скажи правду.

А я не міг анї одного слова видобути з себе; так менї щось горло задавило і уста замкнуло, як бим чув чиюсь долоню на них.

То мовчанє мое було мабуть для него найлучшою відповідию; зрозумів. Злегка стиснув менї руку, зовсїм так, як би хотів мене з клопоту вивести і шепнув:

— То нїчо.... то добре.

Лице ему троха ожививло ся і роз'яснило ся майже.

Менї вернула рівновага і резон тодї, коли его вже не треба було; я все так з тою моєю дурною вдачею. Доктор повинен все говорити спокійно і бути притомним і в найтяжших хвилях, але не як баба, губити голову, коли стоїть коло хорого, хоч би умираючого.

Треба кріпко здержувати ся і відвикнути від сеї бабскої вражливости.

Вечером застав я его, як молив ся; держав на колїнах книжку, страшно стару і затовщену.

Банасьова оповіла менї потім, що зажадав від неї, аби ему доконче постарала ся о який молитовник, отже она позичила від шевця, що мешкає в сусїдстві.

З сеї позиченої книжки читав приготовлене до сповіди.

Окуляри мав на носї, а лїхтар сам собі притримував. Банасьова дрімала в алькирику, з рожанцем в руцї.

— Не перешкаджай менї — воркнув і дав зрозуміти, щоб я оставив его в спокою.

Збудив я бабу і давши кілька поручень вийшов, не розмавляючи з хорим, котрий „вибирав ся в дорогу“ вже на серіо і рішучо.

Робив рахунки з власною совістию.

Однак рано, як найранше побіг я насамперед до Ґерди.

Входжу, а він сидить без свого шляфрока, в чистім білю, обмитий, зачесаний, без шапочки на голові, і натягає на себе чорні ногавицї від фракового ґарнїтуру.

— А ви, добродію, що робите? — спитав я в дверех.

— Убираю ся, як бачиш, — каже менї і з тяжким трудом старає ся запхати свої грубі, як колоди спухлі ноги в за тїсну одежу.

Піт каплями покрив ему цїле чоло.

Задихав ся, стогнав, як би робив яку найтруднїйшу роботу, а силував ся таки поставити на своїм. Мусїв спочивати що кілька хвиль, тілько постогнував:

— Ох, Боже, Боже!... не дам ради... не дам ради...

— Де Банасьова? — спитав я.

— Верне... зараз верне... пішла по сьвященика.

Я зрозумів зараз, що та тоалета мала значити. Ґерда строїв ся так на припятє у себе Господа Бога; хотів почтити так великого гостя і до стола Єго приступити приготовлений не лиш на душі, але й з задержанєм тих сьвітових форм, котрі чоловік старої дати шанував...

— Мій дорогий — говорив уривчастим,

кватерн на жіночі роботи вартости від 1 до 5 зр.; 30 квінтерн на предмети вартости 5 до 10 зр.; і 6 томболь на предмети вартости 10 зр. і висше, т. е. що буде 106 виграних. Між річами призначеними до виграня находить ся чимале число вишиваних рушників, занасок, подушок на канапи, рамок, кошиків і підставок роблених з листочків лусковатих, ручні малюнки на дощинках, теракоті, атласї і шовку, шапочки, краватки, пантофлї, столик пречудно мальований і т. ин., словом богата, пребогата томболя — а ціль велика. Гра в томболю так заповнить цїлий час, що на сей раз будуть мабуть мусїли участники зрезиґнувати з промов, які звичайно при комерсах виголошують ся. Очевидно, що наш все готовий до сьпіву „Львівский Боян“ причинить ся і піснею до милого переведеня того вечера.

— Товариство „Шкільна Поміч“ в Коломиї, засноване тому три роки для спомаганя рускої ґімназияльної молодїжи, мало недавно свої загальні збори. На них представлено стан товариства так: Видїл опікував ся бідною молодежию та давав кільком ученикам місячні запомоги на харч, а також многим потребуючим давав одїж, та обув. Щоби помагати молодежи в науцї, видїл закуповував учебники до своєї бібліотеки, котра числить до 150 книжок, роззичував книжки і обдаровував біднїйших різними приборами шкільними. Видатки товариства виносили около 350 зр. Видїл збирав датки і заохочував до вступуваня в члени як найбільше людий, а з зібраних гроший старав ся заощадити ще якусь сумку на будуче, коли-то по році будуть мусїли всї ученики справити собі дорожший одяг мундуровий, то богато треба буде помочи. Фонд мундуровий виносить вже тепер по-над 100 зр. зложених в касї. Надто має товариство 500 зр. зложених добродїєм і почетним членом товариства д-ром Дембицким на дім „Шкільної Помочи“. — Видїл старав ся в сїм році отворити інститут і приладив вже та обдумав як найлїпший нагляд і порядок, щоби молодїж могла там належно виховуватись, однакож різні люди перешкаджали і до отвореня не прийшло. Може то вдасть ся слїдуючого року. Лиш коби родичі щирійше відносили ся до товариства в справах своїх дїтий, а товариство мало більше членів! Тепер має тілько 60. А в Коломийщинї стілько Русинів, що товариство повинно би стояти дуже добре.

— Товариство безплатної оборони правної у Львові має небавом повстати. Справою заснованя сего товариства займили ся тутешні адвокати др. Стефан Федак, др. Едвард Ліліен і др. Ів. Стечковский, а також кандидати адвокатури др. Евг. Петрушевич, др. Раф Бубер і др. Винк. Унґар. Ухвалені статути предложено вже Намістництву до затвердженя.

— Габілїтацийний виклад дра Івана Франка на доцентуру історії рускої лїтератури в львівскім Унїверситетї відбуде ся в пятницю дня 22 марця о 5-ій годинї по полудни. Темою викладу буде розбір поеми Шевченка „Наймичка“. Вступ на виклад за дозволом декана.

— В Звинячи повіта чортківского засновує ся читальня Просьвіти. — Читальня „Просьвіти“ в Борщеві уряджує 24 с. м. разом з хором зі Скали вечерок на честь Шевченка в сали народної школи. Програма богата. Крісло 1 зр., лавка 50 кр., партер 25 кр. Початок о 8. год. вечером.

— Богато раків. Хоч галицкі раки цїлими бочками виїздять за границю на продаж і то навіть тодї, коли їх ловити не вільно, суть ще в Галичинї місця, де раків страшенно богато. Як би з ними добре обходити ся, малих не ловити і старих занадто не нищити, то в переднївку мали би люди добру страву. На приклад в околици Калуша, в Томашівцї і Сївцї в потоцї, що плине з лїса, є так богато раків, що в серпни минувшого року за два днї звичайним способом на шнурок наловлено їх з 5000, і то самих старих. А у всїх, навіть найменших потоках полудневo-західної Галичини суть раки, і то добрі, річні, лучші як зі ставів.

— Проворний злодій. Львівский злодій Клим Рибак зайшов вчера на лови до касарнї ім. цїсаря Фердинанда, закрав ся до одної комнати, взяв там плащ і шапку, одягнув ся і іде сьміло до брами. В брамі стоїть старший. Злодій салютує, як треба, але вояки оглядають свого товариша — щось їм незнаний. Дивлять ся лучше, а в него ногавицї не вояцкі, тілько цивільні. Отже вхопили проворного злодія, здерли з него плащ і шапку, тай віддали на переховок поліциї.

— Довгий вік. В Неаполи померла сими днями Ґрация Еспозіто. Прожила 105 лїт і лишила 35 жиючих дїтий. Досить...

— Звірі люблять також пити, як пяки. Цапи і кози пють зі смаком горівку, а рогата худоба їсть радо вивар з горальнї, в котрім є богато алькоголю. Тепер довідуємо ся, що воли пють пиво. В Баварії везли з одного бровара пиво до зелїзницї. Тягнуть воли, а далї на дорозї кладуть ся: годї! Що такого? Кличуть ветеринаря, а той каже, що воли пяні. Паробок напоїв їх пивом, замість водою.

— Крадїж в церкві. З Далешеви коло Городенки пишуть нам, що там 16 марця закрав хтось весь маєток церковний. Зі скарбони сестриць забрав 16 зр., а скарбону братий поминув, бо була порожна. Дивно, що то за злодїй був, коли церков була замкнена і скарбона на три ключі. Треба, щоби уряд громадский постарав ся доконче вислїдити злодія і покарати его.

— Помер: Теодор Кобрин, півець церковний в Любели, жовківского повіта, в 40-ім році житя. Покійний був чоловік честного і правого характеру, а при тім щирий Русин-патріот.

Телеґрами.

Відень 21 марця. Закон о змінах в округах репрезентаций повітових Рогатин і Жидачів одержав Найв. санкцию.

Детмольд 21 марця. Кн. Вальдемар Ліппе-Детмольд помер вчера рано.

Софія 21 марця. Стамболов має бути ставлений перед суд за опір против поліциї, котра хотїла в его домі зробити ревізию.

Берлин 21 марця. Вість о іменованю Герберта Бісмарка послом в Петербурзї, есть зовсїм безосновна.

— „Правда“, вістник полїтики, науки і письменьства, виходить тепер два рази на місяць, 15-ого і 30-ого, складає ся з півпята аркуша друку на місяць, а мимо того коштує на рік тілько 4 зр. Адміністрация „Правди“ находить ся у Львові, при улици Академичній ч. 8.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10 16	11·11		—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·43
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	3·35
Стрия	—		9·23	9·10	12·46	—
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у таким самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зваляють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского, він. різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

нерівним голосом — поможи... поможи... Мушу спішити ся... вже пора...

Кожде порушене справляло ему фізичний біль; стискав зуби, але не поскаржив ся.

Тілько лице зміняло краску і судороги переходили по нїм. Руки ему тремтїли, голова трясла ся, в грудях грало, як в зіпсованій гармонїйцї.

Я не позволив ему самому довше мучити ся; одягав его дальше, як льокай, в ту камізельку старого крою, котрої ніяк не можна було запняти.

— Розітни на плечах... розітни.... буде вільнїйше — радив так притомно і так байдуже, як би то була річ найприроднїйша в сьвітї — нема.... чого.... шанувати до.... трумни.

Злежаний, зімнятий фрак, від котрого цьвілю заносило, а котрого Бог знає кілько лїт не мав на собі, за тїсний в плечах і під пахами, з великою бідою натягнув я якось на него, осторожно і делїкатно, щоби бідака не вразити.

Білу краватку, властиво пожовклу і зімняту, завязав я ему під шию.

Комната була заметена, ліжко постелене, у воздусї чути було кадило; на столику, накритім білою скатертю, стояв хрест поміж двома сьвічками і цьвітки від Мінї Левоньскої, неначе на домашнім престолї, на борзї поставленім.

Хорий рушав губами і сидів на фотелю втомлений, ноги витягнув просто, руку звісив безсильно, очима вдивив ся на двері, як би вижидав сьвященика, що мав прийти з сьвятими Тайнами.

Виглядав як страшний манекін у тім старім фраку; кукла не чоловік, безобразна, недвижима, спухла і змінена недугою, але була в него якась гроза смерти, здержувана силою волї, силою духа і віри, і великодушна повага борби з тїлом, в котрім душа держала ся, як в зруйнованій крiпости і не хотїла вступити ся, доки не сповнить своїх остатних обовязків на земли.

— Не відійдеш?... заждеш?... — шепотїв до мене, коли я поправляв ему подушку під плечима і звислі руки клав на колїна, щоби ему не тяжіли і не терпли в таким невигіднім положеню. — Остань ся.... ще.... маю тобі щось сказати....

Я обіцяв остати ся, як довго схоче.

Дав знак, щоби я присунув столик і засьвітив сьвічки. Я зробив, що хотїв.

Минали хвилї, Банасьова не вертала.

— Деж той сьвященик?...

Був нетерпеливий, бо спішив ся погодити ся з Господом Богом.

— Прийде, прийде — втихомирював я его та просив, щоби занадто не піддавав ся та переймав ся хвилею, бо буде потребувати дуже богато сили до сего акту, на котрий ждав.

— Маю, маю — говорив — не зімлію.... не бій ся.

Зложив руки на грудях і я бачив, що збирає свої думки разом і починає молити ся.

Нараз в подвірю залунав дзвінок.... ми оба задрожали.

Надходив сьвященик.

(Дальше буде)

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.